

Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Όλγα Κοσμά
Οικονομική Αναλύτρια
okosma@eurobank.gr

Ευχαριστούμε την κυρία Παρασκευή Πετροπούλου (Οικονομική Αναλύτρια) και τον κύριο Δρ. Θεόδωρο Σταματίου (Ανώτερος Οικονομολόγος) για τα χρήσιμα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους.

ΠΗΓΗ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Διεύρυνση του εμπορικού ελλείμματος τον Οκτώβριο και οριακές μεταβολές του πληθωρισμού και της ανεργίας το Νοέμβριο και το Σεπτέμβριο αντίστοιχα.

- Ύστερα από πέντε συναπτούς μήνες αύξησης – σε όρους ετήσιας μεταβολής – του εμπορικού ισοζυγίου (στοιχεία εμπορευματικών συναλλαγών ΕΛ.ΣΤΑΤ.), τον Οκτώβριο 2015 σημειώθηκε μείωση (διεύρυνση του ελλείμματος) -€303,93 εκ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στις αυξημένες αγορές πλοίων από τρίτες χώρες. Επιπλέον, σε όρους περιόδου Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2015, το εμπορικό ισοζύγιο κατέγραψε ετήσια αύξηση €2,74 δις.
- Η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του εθνικού και του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) κινήθηκε σε αρνητικά επίπεδα για 33ο συνεχή μήνα (Μάρτιος 2013-Νοέμβριος 2015). Πιο αναλυτικά, ο πληθωρισμός με βάση τον εθνικό ΔΤΚ διαμορφώθηκε στο -0,74% ενώ με βάση τον ΕνΔΤΚ στο -0,12% το Νοέμβριο 2015. Για τον ίδιο μήνα ο πληθωρισμός με βάση τον ΕνΔΤΚ χωρίς την επίδραση των φόρων ήταν -2,0%.
- Μικρή πτώση – σε όρους μηνιαίας μεταβολής – κατέγραψε το ποσοστό ανεργίας το Σεπτέμβριο 2015. Διαμορφώθηκε στο 24,62% από 24,69% τον Αύγουστο και από 26,09% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Επιπρόσθετα ο αριθμός των ανέργων ήταν 1.184 χιλ άτομα (-68,81 χιλ σε όρους ετήσιας μεταβολής), των απασχολούμενων 3.627 χιλ άτομα (+75,86 χιλ) και του εργατικού δυναμικού 4.811 χιλ άτομα (+7,06 χιλ).
- Σύμφωνα με τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία (ΜΕΔΣ) ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής σημείωσε ετήσια μεταβολή -1,88% (-1,65% με βάση τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία (ΕΔΣ)) τον Οκτώβριο 2015. Σε όρους μηνιαίας μεταβολής καταγράφηκε πτώση -1,18% (με βάση τα ΜΕΔΣ). Σε ότι αφορά τις κύριες ομάδες βιομηχανικών κλάδων, η υψηλότερη συρρίκνωση σημειώθηκε στα κεφαλαιουχικά αγαθά (-15,5%) ενώ στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά παρατηρήθηκε οριακή αύξηση 0,3%.
- Ο κύριος εποχικά προσαρμοσμένος Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών της Markit για τον τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα (Purchasing Managers' Index – PMI) αυξήθηκε στις 48,1 μονάδες τον Νοέμβριο από 47,3 μονάδες τον Οκτώβριο, υποδεικνύοντας συνεχιζόμενη συρρίκνωση στον τομέα μεταποίησης στην Ελλάδα.

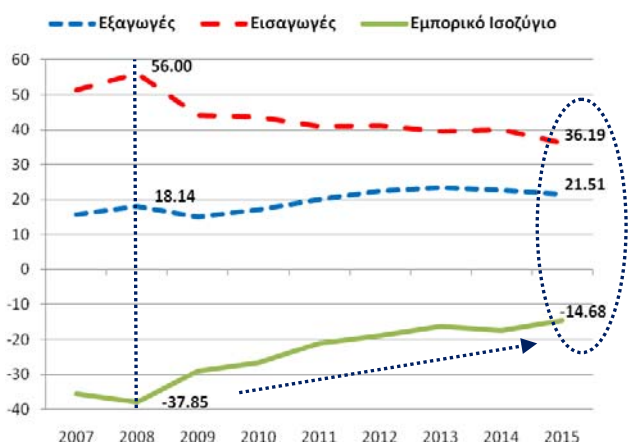

Πηγή: Bloomberg

Ύστερα από πέντε συναπτούς μήνες αύξησης - σε όρους ετήσιας μεταβολής - του εμπορικού ισοζυγίου (στοιχεία εμπορευματικών συναλλαγών ΕΛ.ΣΤΑΤ.), τον Οκτώβριο 2015 σημειώθηκε μείωση (διεύρυνση του ελλείμματος) -€303,93 εκ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στις αυξημένες αγορές πλοίων από τρίτες χώρες. Επιπλέον, σε όρους περιόδου Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2015, το εμπορικό ισοζύγιο κατέγραψε ετήσια αύξηση €2,74 δις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία εμπορευματικών συναλλαγών της ΕΛ.ΣΤΑΤ. το εμπορικό ισοζύγιο, ήτοι η διαφορά εξαγωγών και εισαγωγών, μειώθηκε -€303,93 εκ (σε όρους ετήσιας μεταβολής) τον Οκτώβριο 2015. Αυτή η μεταβολή προήλθε κυρίως από τη μείωση -€317,02 εκ (-12,49%) των εξαγωγών. Στον τομέα των εισαγωγών σημειώθηκε πτώση -€13,09 εκ (-0,31%). Παρατηρώντας τα δεδομένα των τελευταίων μηνών των χρονολογικών σειρών των εξαγωγών, των εισαγωγών και του εμπορικού ισοζυγίου έχουμε να σημειώσουμε τα εξής: 1^{ον} από τον Ιούνιο 2015 μέχρι τον Οκτώβριο 2015 η μέση (ανά μήνα) ετήσια πτώση των εξαγωγών ήταν -10,10% ή -€241,99 εκ. 2^{ον} για το ίδιο χρονικό διάστημα η μέση (ανά μήνα) ετήσια πτώση των εισαγωγών ήταν -13,87% ή -€589,53 εκ. 3^{ον} με βάση τους ετήσιους ρυθμούς μεταβολής οι εισαγωγές παρουσίασαν πιο έντονη μεταβλητότητα σε σχέση με τις εξαγωγές. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι τους πρώτους μήνες της εφαρμογής του μέτρου των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ο βαθμός ευαισθησίας των εισαγωγών ήταν υψηλότερος από τον αντίστοιχο των εξαγωγών. 4^{ον} ύστερα από πέντε συναπτούς μήνες αύξησης του εμπορικού ισοζυγίου, τον Οκτώβριο 2015 σημειώθηκε μείωση, ήτοι διεύρυνση του ελλείμματος.

Σχήμα 1: Εμπορευματικές Συναλλαγές (Εξαγωγές, Εισαγωγές και Εμπορικό Ισοζύγιο) Περιόδου Ιανουαρίου-Οκτωβρίου (€ δις)

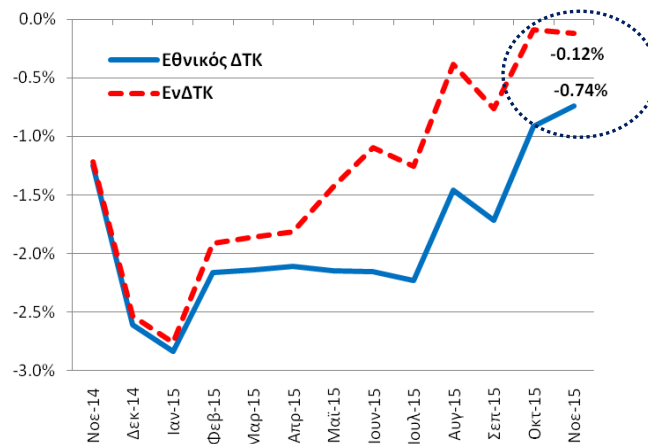
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

5^{ον} για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2015 (βλέπε Σχήμα 1) το εμπορικό ισοζύγιο σημείωσε ετήσια αύξηση €2,74 δις. Αυτή η μεταβολή ήταν αποτέλεσμα της μείωσης -€3,91 και -€1,18 δις των εισαγωγών και των εξαγωγών αντίστοιχα. Συνεπώς, όπως έχουμε αναφέρει και σε παλαιότερο τεύχος του φυλλαδίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, η βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου δεν δύναται να ερμηνευτεί ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του εθνικού και του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) κινήθηκε σε αρνητικά επίπεδα για 33^ο συνεχή μήνα (Μάρτιος 2013-Νοέμβριος 2015). Πιο αναλυτικά, ο πληθωρισμός με βάση τον εθνικό ΔΤΚ διαμορφώθηκε στο -0,74% ενώ με βάση τον ΕνΔΤΚ στο -0,12% το Νοέμβριο 2015. Για τον ίδιο μήνα ο πληθωρισμός με βάση τον ΕνΔΤΚ χωρίς την επίδραση των φόρων ήταν -2,0%.

Ο πληθωρισμός με βάση τον εθνικό δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο -0,74% το Νοέμβριο 2015. Το ίδιο μέγεθος με βάση τον εναρμονισμένο ΔΤΚ ήταν -0,12%. Η επιβράδυνση της αποπληθωριστικής τάσης που παρατηρείται από τον Ιούλιο 2015 και έπειτα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των συντελεστών του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ). Πιο αναλυτικά η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ χωρίς την επίδραση των φόρων ήταν -2,0%. Συνεπώς η μείωση του αποπληθωρισμού δεν αποτελεί αποτέλεσμα επανακάμπτουσας ζήτησης ή αρνητικής διαταραχής στην προσφορά. Το τελευταίο στοιχείο δύναται να εμφανιστεί στην περίπτωση που δεν υπάρξει - μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα - ομαλοποίηση στο εισαγωγικό εμπόριο. Δηλαδή μια περαιτέρω μείωση των αποθεμάτων μπορεί να οδηγήσει σε μια ελαφρά αυξητική πίεση του γενικού επιπέδου των τιμών.

Σχήμα 2: Εθνικός και Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ετήσιες ποσοστιαίες, %, μεταβολές)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

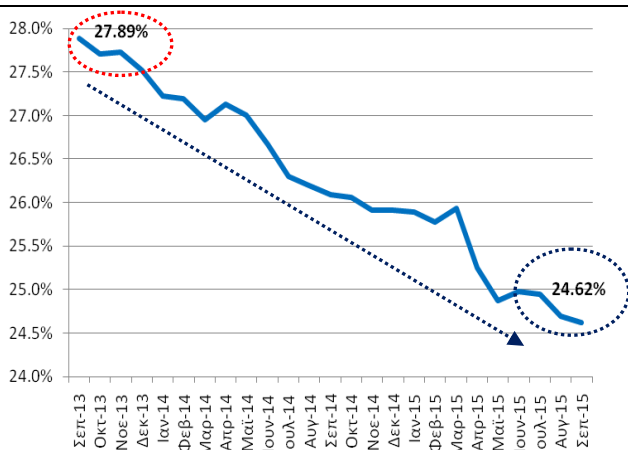
Σε ότι αφορά τις επί μέρους κατηγορίες του γενικού επιπέδου των τιμών οι σημαντικότερες (ποσοτικά) μεταβολές είχαν ως εξής: σε όρους εθνικού ΔΤΚ οι υψηλότερες μειώσεις - σε όρους ετήσιας μεταβολής - καταγράφηκαν στους τομείς της στέγασης (-4,5%), των μεταφορών (-4,5%), των άλλων αγαθών και υπηρεσιών (-3,5%) και της ένδυσης και υπόδησης (-2,7%). Από την άλλη πλευρά οι μεγαλύτερες αυξήσεις σημειώθηκαν στους τομείς της διατροφής και μη αλκοολούχων ποτών (3,2%), των ξενοδοχείων - καφέ - εστιατορίων (2,0%) και των αλκοολούχων ποτών και καπνού (1,5%). Σε όρους ΕνΔΤΚ οι μεγαλύτερες μειώσεις ήταν στους τομείς της στέγασης (-4,9%), της ένδυσης και υπόδησης (-2,9%), των άλλων αγαθών και υπηρεσιών (-2,8%) και της αναψυχής - πολιτιστικών δραστηριοτήτων (-1,5%). Όπως και στην περίπτωση του εθνικού ΔΤΚ οι υψηλότερες αυξήσεις καταγράφηκαν στους

τομείς της διατροφής και μη αλκοολούχων ποτών (3,0%), των ξενοδοχείων – καφέ – εστιατορίων (2,0%) και των αλκοολούχων ποτών και καπνού (1,8%).

Μικρή πτώση – σε όρους μηνιαίας μεταβολής – κατέγραψε το ποσοστό ανεργίας το Σεπτέμβριο 2015. Διαμορφώθηκε στο 24,62% από 24,69% τον Αύγουστο και από 26,09% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Επιπρόσθετα ο αριθμός των ανέργων ήταν 1.184 χιλ άτομα (-68,81 χιλ σε όρους ετήσιας μεταβολής), των απασχολούμενων 3.627 χιλ άτομα (+75,86 χιλ) και του εργατικού δυναμικού 4.811 χιλ άτομα (+7,06 χιλ).

Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 24,62% το Σεπτέμβριο 2015 (βλέπε Σχήμα 3). Το εν λόγω μέγεθος μεταφράζεται σε 1.184 χιλ άτομα που ανήκουν στο σύνολο της ανεργίας, σε 3.627 χιλ άτομα που ανήκουν στο σύνολο της απασχόλησης και σε 4.811 χιλ άτομα που ανήκουν στο σύνολο του εργατικού δυναμικού (άνεργοι + απασχολούμενοι). Σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε οριακή πτώση -0,07 ποσοστιαίων μονάδων (ΠΜ) ενώ σε σχέση με το Σεπτέμβριο 2015 η μείωση ήταν -1,47 ΠΜ. Επιπρόσθετα η ετήσια μεταβολή του αριθμού των ανέργων διαμορφώθηκε στα -68,81 χιλ άτομα (μείωση), της απασχόλησης στα 75,86 χιλ (αύξηση) και του εργατικού δυναμικού στα 7,06 χιλ (αύξηση). Τέλος θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για τους πρώτους εννέα μήνες του 2015 το μέσο ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 25,22% από 26,75% το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του προηγούμενου έτους. Το εν λόγω μέγεθος είναι αρκετά κοντά στο 25,4% που είναι η πρόβλεψη για το ποσοστό ανεργίας που αποτυπώνεται στον προϋπολογισμό 2016.

Σχήμα 3: Ποσοστό Ανεργίας (%)

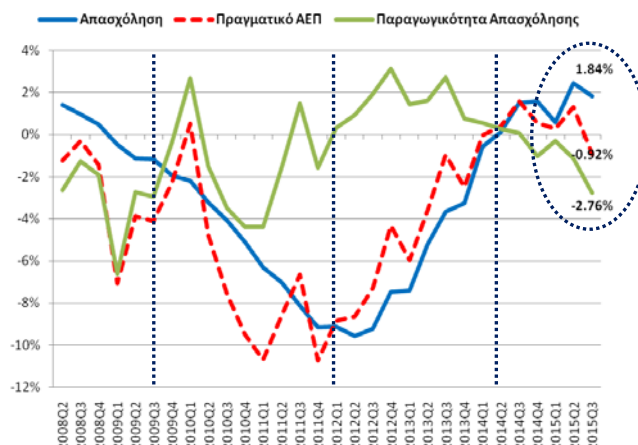
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σε προηγούμενο τεύχος του φυλλαδίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ αναφέραμε ότι η εκτίμησή μας για το ποσοστό ανεργίας του 2015 ήταν λίγο υψηλότερη του 26%. Αποδεικνύεται ότι παρά τον αρνητικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 3^{ου} τριμήνου 2015, -0,92%, η τάση για αύξηση της απασχόλησης και μείωσης της ανεργίας - η οποία έχει ξεκινήσει από το Μάιο 2014 – συνεχίζεται.

Χρησιμοποιώντας τα στοιχεία της ετήσιας μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ και της απασχόλησης του 3^{ου} τριμήνου 2015

υπολογίζουμε (προσεγγιστικά) ότι για το ίδιο τρίμηνο η παραγωγικότητα της εργασίας (πραγματικό ΑΕΠ ανά απασχολούμενο) κατέγραψε ισχυρή πτώση -2,76%.

Σχήμα 4: Πραγματικό ΑΕΠ, Απασχόληση και Παραγωγικότητα (ετήσιες ποσοστιαίες, %, μεταβολές)

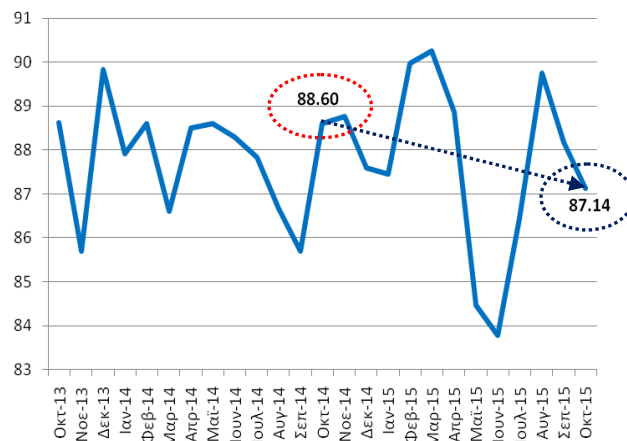

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σύμφωνα με τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία (ΜΕΔΣ) ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής σημείωσε ετήσια μεταβολή -1,88% (-1,65% με βάση τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία (ΕΔΣ)) τον Οκτώβριο 2015. Σε όρους μηνιαίας μεταβολής καταγράφηκε πτώση -1,18% (με βάση τα ΜΕΔΣ). Σε ότι αφορά τις κύριες ομάδες βιομηχανικών κλάδων, η υψηλότερη συρρίκνωση σημειώθηκε στα κεφαλαιουχικά αγαθά (-15,5%) ενώ στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά παρατηρήθηκε οριακή αύξηση 0,3%.

Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής σημείωσε ετήσια πτώση -1,88% (με βάση τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, ΜΕΔΣ) τον Οκτώβριο 2015. Το αντίστοιχο μέγεθος τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο 2015 ήταν 4,09% (αύξηση) και 2,86% (αύξηση) αντίστοιχα. Σε όρους μηνιαίας μεταβολής καταγράφηκε πτώση -1,18% από -1,75% το Σεπτέμβριο.

Σχήμα 5: Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής (μονάδες δείκτη, έτος βάσης 2010 = 100)

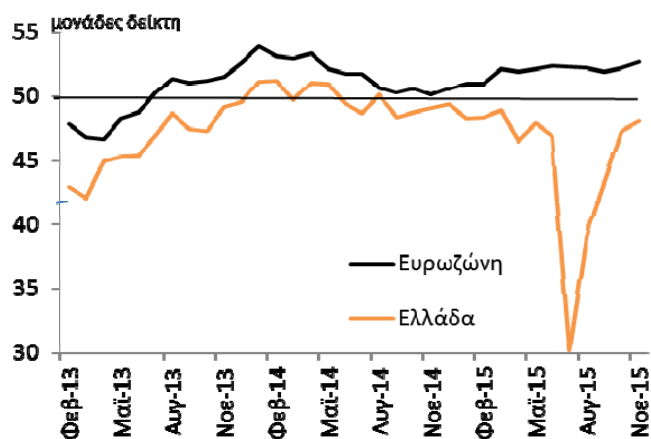
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σε ότι αφορά τις κύριες ομάδες βιομηχανικών κλάδων οι ετήσιες μεταβολές είχαν ως εξής: ενέργεια -2,1% (-3,1%), ενδιάμεσα αγαθά -1,0% (2,9%), κεφαλαιουχικά αγαθά -15,5% (-4,6%), διαρκή καταναλωτικά αγαθά -4,0% (-3,1%) και μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά 0,3% (-0,9%). Τα νούμερα μέσα στις παρενθέσεις αντιπροσωπεύουν τις αντίστοιχες μηνιαίες μεταβολές.

Ο κύριος εποχικά προσαρμοσμένος Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών της Markit για τον τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα (Purchasing Managers' Index – PMI) αυξήθηκε στις 48,1 μονάδες τον Νοέμβριο από 47,3 μονάδες τον Οκτώβριο, υποδεικνύοντας συνεχιζόμενη συρρίκνωση στον τομέα μεταποίησης στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της έρευνας για τον ελληνικό μεταποιητικό τομέα, ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών της Markit κατέγραψε τιμή κάτω από το όριο μηδενικής μεταβολής των 50,0 μονάδων για δέκατο πέμπτο συνεχή μήνα (βλέπε Σχήμα 6). Συγκεκριμένα, ο εν λόγω δείκτης έκλεισε στις 48,1 μονάδες το Νοέμβριο από 47,3 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, υποδεικνύοντας συρρίκνωση της παραγωγής, ωστόσο με το μικρότερο ρυθμό που έχει καταγραφεί κατά τους τελευταίους οκτώ μήνες. Η μειωμένη ζήτηση τόσο από την πλευρά της εγχώριας αγοράς όσο και από τις αγορές του εξωτερικού οδήγησε σε περαιτέρω πτώση των εισερχόμενων νέων παραγγελιών, συνεχίζοντας την πτωτική τάση που ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2014. Μάλιστα ο ρυθμός συρρίκνωσης των νέων παραγγελιών από το εξωτερικό ήταν δριμύς και επιταχυνόμενος σε σχέση με τον Οκτώβριο.

Σχήμα 6: Δείκτης PMI στον τομέα της μεταποίησης και ΑΕΠ στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη

Πηγή: (α) Markit, (β) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (γ) Eurobank Research.

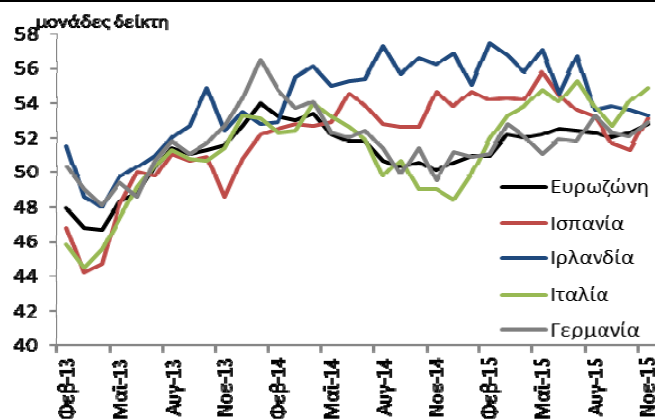
Η πτώση των νέων παραγγελιών οδήγησε σε μείωση των αδικεπαιρωτών εργασιών στα εργοστάσια των Ελλήνων κατασκευαστών το Νοέμβριο, φανερώνοντας συνεχιζόμενη ύπαρξη αναξιοποίητου παραγωγικού δυναμικού στον τομέα της μεταποίησης. Ως αποτέλεσμα, οι θέσεις εργασίας υποχώρησαν για όγδοο συνεχή μήνα. Από την άλλη πλευρά, οι μέσοι χρόνοι παράδοσης των προμηθειών στον τομέα της μεταποίησης επιμηκύνθηκαν περαιτέρω, με τους συμμετέχοντες στην έρευνα

να αποδίδουν την επιδείνωση της απόδοσης των προμηθευτών στον περιορισμό όσον αφορά την ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων και, κατ' επέκταση, στις δυσκολίες που αυτή συνεπάγεται στην πραγματοποίηση εισαγωγών.

Η ανοδική τάση της μέσης επιβάρυνσης του κόστους εισροών που ξεκίνησε τον περασμένο Φεβρουάριο συνεχίστηκε το Νοέμβριο, με τις εταιρίες του μεταποιητικού τομέα να απορροφούν το υψηλότερο κόστος και να μειώνουν εκ νέου τις μέσες τιμές πώλησης των προϊόντων τους.

Για το σύνολο της Ευρωζώνης, ο δείκτης μεταποίησης αυξήθηκε κατά 0,5 μονάδες στις 52,8 μονάδες τον Νοέμβριο από 52,3 τον προηγούμενο μήνα, με την Ιταλία (54,9), την Ολλανδία (53,5) και την Ιρλανδία (53,3) να σημειώνουν τις μεγαλύτερες τιμές στον εν λόγω δείκτη της μεταποίησης (Σχήμα 7).

Σχήμα 7: Δείκτης PMI στον τομέα της μεταποίησης στην Ευρωζώνη

Πηγή: (α) Markit, (β) Eurobank Research.

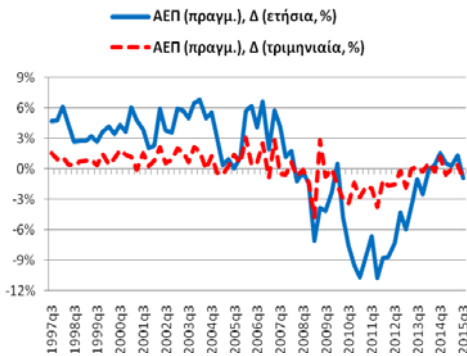
Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Μεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γογ%, εποχ. προσαρμ. για αοα%

Για το **3^ο τρίμηνο (2015)** ο **ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης** ήταν της τάξης του **-0,92%** (1,30%, 2015q2 και 1,58%, 2014q3). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν της τάξης του **-0,89%** (0,32%, 2015q2 και 1,17%, 2014q3).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

Συνολική Περίοδος: 1997q3-2015q3

Υποπερίοδος: 2009q1-2015q3

Περίοδος: 1997q3- 2015q3
Στοιχεία: Τριμηνιαία
Μέσος Όρος: 0,72%
Διάμεσος: 1,95%
Μέγιστο: 6,85% (2004q1)
Ελάχιστο: -10,37% (2011q4)

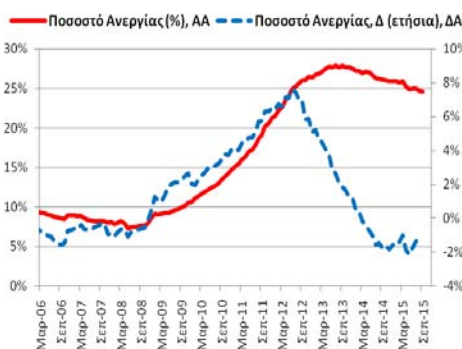
Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 27/11/2015
Επομ. δημ.: 12/2/2016
(εκτιμήσεις), 29/2/2016
(προσωρινά στοιχεία)

Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

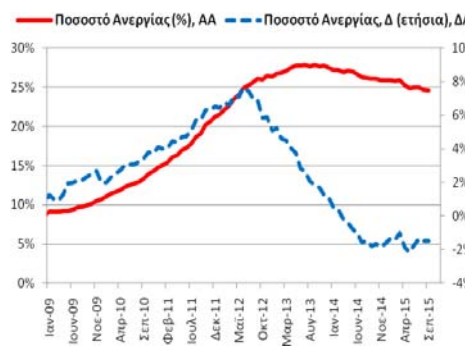
Για το μήνα **Σεπτέμβριο (2015)** το ποσοστό **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **24,62%** (24,69%, 8/2015 και 26,09%, 9/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή ήταν -1,47 ΠΜ** (-1,50 ΠΜ, 8/2015 και -1,80 ΠΜ, 9/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανέρχεται στα **3,627 εκ** άτομα (3,620 εκ, 8/2015 και 3,551 εκ, 9/2014) ενώ ο αριθμός των **ανέργων** ανέρχεται στα **1,184 εκ** άτομα (1,187 εκ, 8/2015 και 1,253 εκ, 9/2014).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας

Συνολική Περίοδος: 3/2006-9/2015

Υποπερίοδος: 1/2009-9/2015

Περίοδος: 3/2006 - 9/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,84%
Διάμεσος: 14,75%
Μέγιστο: 27,89% (9/2013)
Ελάχιστο: 7,30% (5/2008)

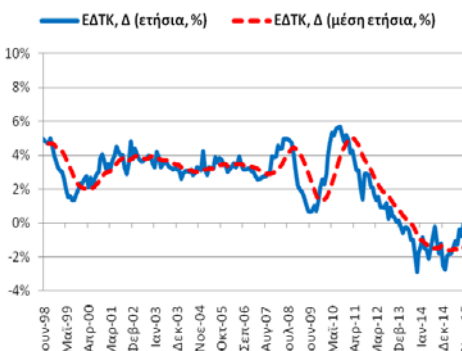
Σημείωση: Δ = μεταβολή,
AA = αριστερός άξονας,
ΔA = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 10/12/2015
Επομ. δημ.: 7/1/2016

Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

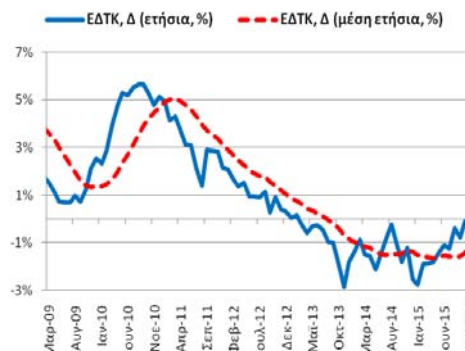
Για το μήνα **Νοέμβριο (2015)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **-0,12%** (-0,09%, 10/2015 και -1,22%, 11/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή ήταν στο -1,34%** (-1,43%, 10/2015 και -1,33%, 11/2014). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια μεταβολή (%) του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν στο **-0,74%** (-0,92%, 10/2015 και -1,25%, 11/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή ήταν στο -1,94%** (-1,98%, 10/2015 και -1,23%, 11/2014).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Συνολική Περίοδος: 6/1998-11/2015

Υποπερίοδος: 3/2009-11/2015

Περίοδος: 6/1998 - 11/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,43%
Διάμεσος: 3,04%
Μέγιστο: 5,66% (9/2010)
Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

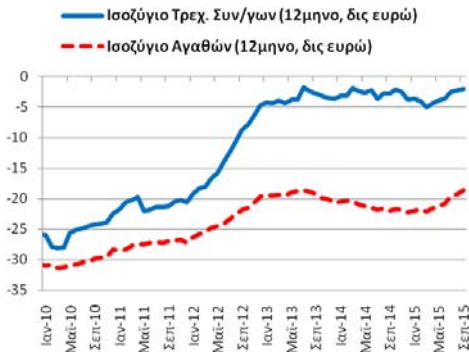
Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 10/12/2015
Επομ. δημ.: 13/1/2016

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

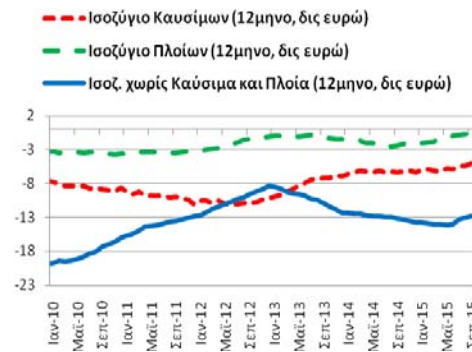
Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών)

Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (1/2010-9/2015)

Ισοζύγιο: Αγαθών (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

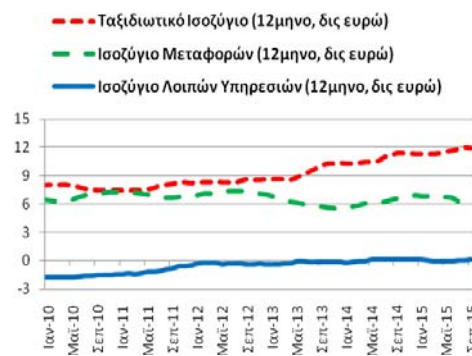
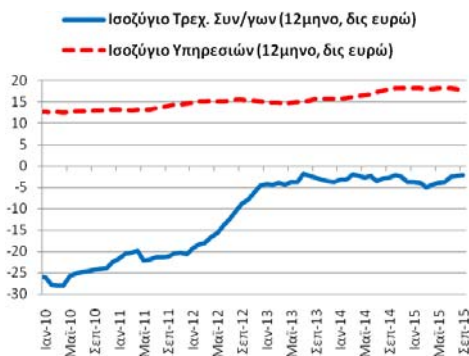
Επί μέρους Ισοζύγια (1/2010-9/2015)

Δημοσίευση: 20/11/2015

- Για το διάστημα **Οκτωβρίου 2014 - Σεπτεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **-2,05 δις ευρώ** (9/2014-8/2015: -2,27 και 10/2013-9/2014: -2,73).
- Για το διάστημα **Οκτωβρίου 2014 - Σεπτεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **αγαθών** διαμορφώθηκε στα **-18,62 δις ευρώ** (9/2014-8/2015: -19,28 και 10/2013-9/2014: -21,97).

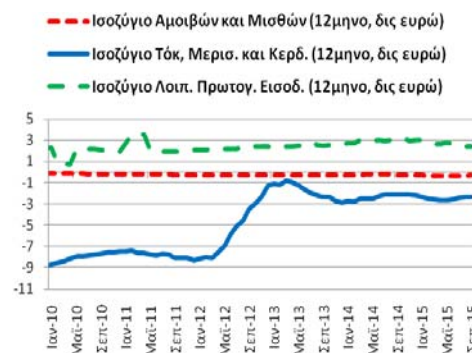
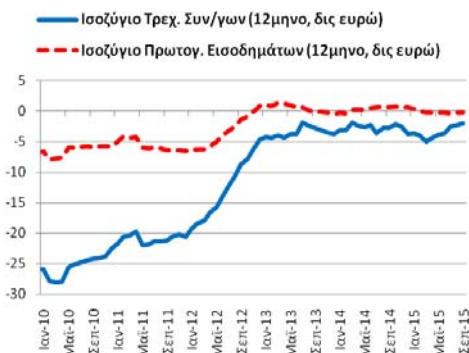
Ισοζύγιο: Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

- Για το διάστημα **Οκτωβρίου 2014 - Σεπτεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **17,48 δις ευρώ** (9/2014-8/2015: 17,98 και 10/2013-9/2014: 18,04).

- Για το διάστημα **Οκτωβρίου 2014 - Σεπτεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **ταξιδιωτικό** διαμορφώθηκε στα **11,93 δις ευρώ** (9/2014-8/2015: 12,03 και 10/2013-9/2014: 11,37).

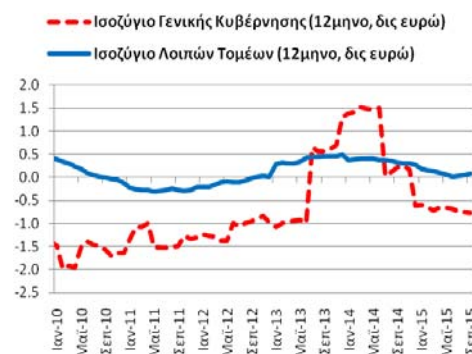
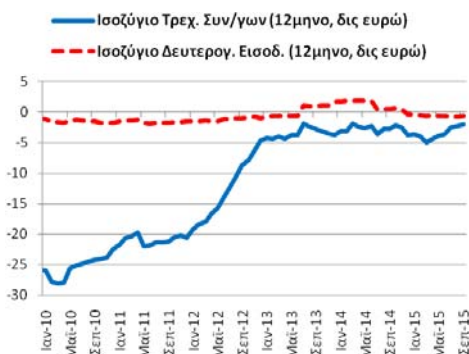
Ισοζύγιο: Πρωτογενών Εισοδημάτων (αμοιβ. & μισθ., τόκων, μερισμ. & κερδ., και λοιπ. πρωτογ. εισοδ.)

- Για το διάστημα **Οκτωβρίου 2014 - Σεπτεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **πρωτογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,22 δις ευρώ** (9/2014-8/2015: -0,28 και 10/2013-9/2014: 0,66).

- Για το διάστημα **Οκτωβρίου 2014 - Σεπτεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-2,32 δις ευρώ** (9/2014-8/2015: -2,37 και 10/2013-9/2014: -2,15).

Ισοζύγιο: Δευτερογενών Εισοδημάτων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

- Για το διάστημα **Οκτωβρίου 2014 - Σεπτεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **δευτερογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,68 δις ευρώ** (9/2014-8/2015: -0,70 και 10/2013-9/2014: -0,54).

- Για το διάστημα **Οκτωβρίου 2014 - Σεπτεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **-0,77 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: -0,75 και 10/2013-9/2014: 0,22).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤΤΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη δημοσίευση: 21/12/2015

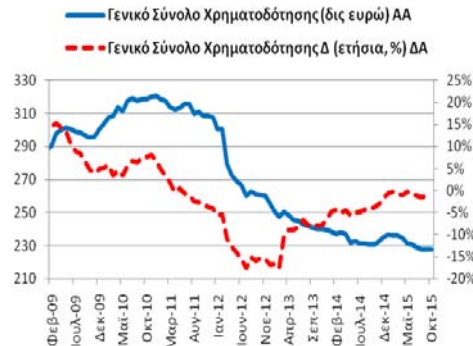
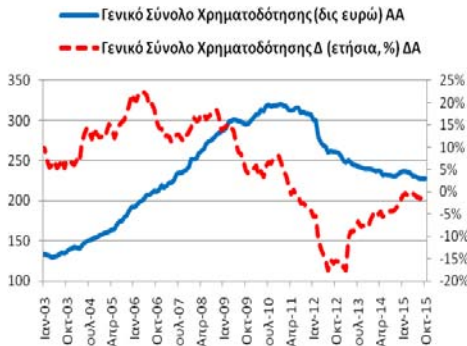
Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 1/2003-10/2015

Υποπερίοδος: 2/2009-10/2015

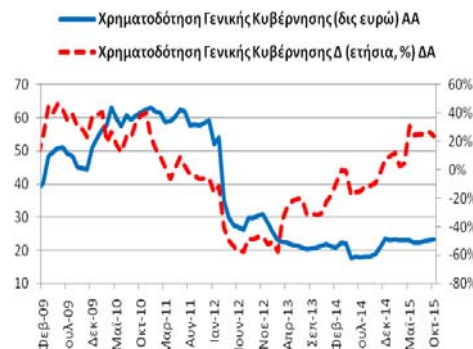
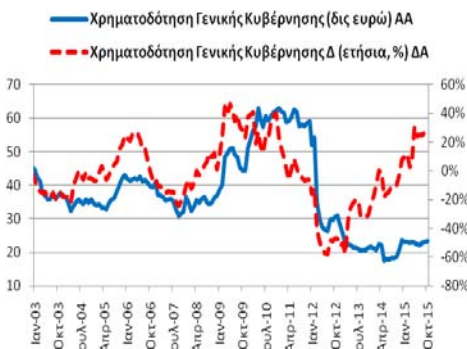
Δημοσίευση: 26/11/2015

Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **227,87 δις ευρώ** (9/2015: 227,95 δις ευρώ και 10/2014: 230,95 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,33%** (9/2015: -1,16% και 10/2014: -3,80%).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

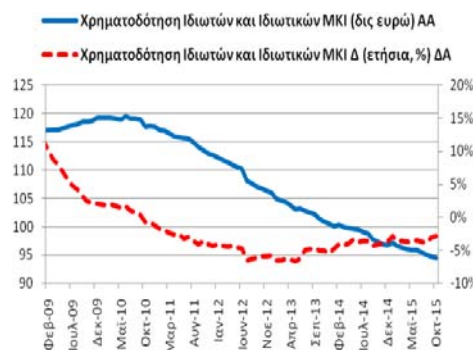
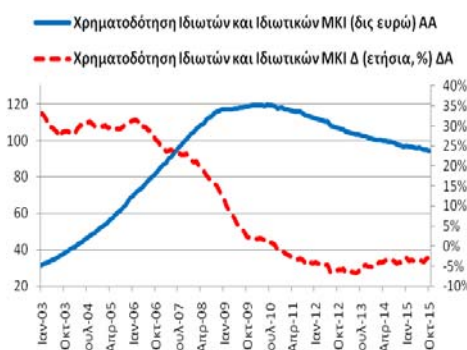
- Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **23,36 δις ευρώ** (9/2015: 23,18 δις ευρώ και 10/2014: 18,82 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **24,09%** (9/2015: 26,99% και 10/2014: -9,60%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **96,52 δις ευρώ** (9/2015: 96,59 δις ευρώ και 10/2014: 101,58 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-4,99%** (9/2015: -4,48% και 10/2014: -2,67%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ΙΜΚΙ** ανήλθε στα **94,52 δις ευρώ** (9/2015: 94,69 δις ευρώ και 10/2014: 97,30 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-2,85%** (9/2015: -3,16% και 10/2014: -4,02%).

Πίνακας Α4: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 1/2003-10/2015

Υποπερίοδος: 2/2009-10/2015

Δημοσίευση: 26/11/2015

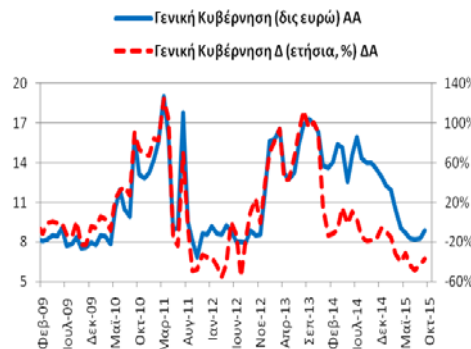
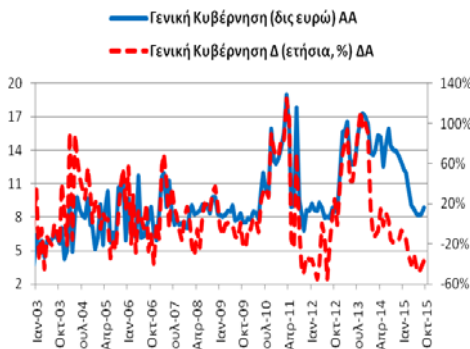
Γενικό Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **157,80 δις ευρώ** (9/2015: 158,91 δις ευρώ και 10/2014: 213,37 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-26,04%** (9/2015: -25,82% και 10/2014: 0,20%).

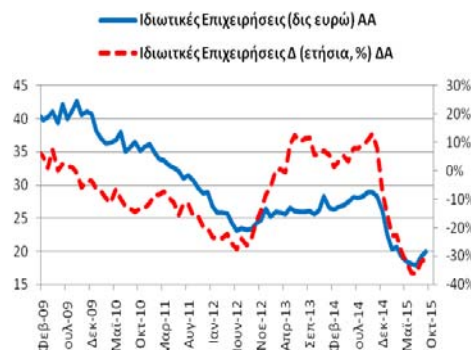
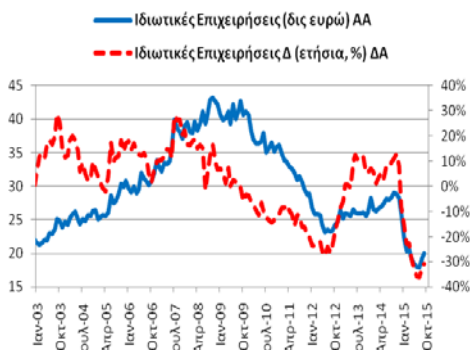
Καταθέσεις και Ρέπος Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **8,62 δις ευρώ** (9/2015: 8,87 δις ευρώ και 10/2014: 13,97 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-38,26%** (9/2015: -36,35% και 10/2014: -17,80%).

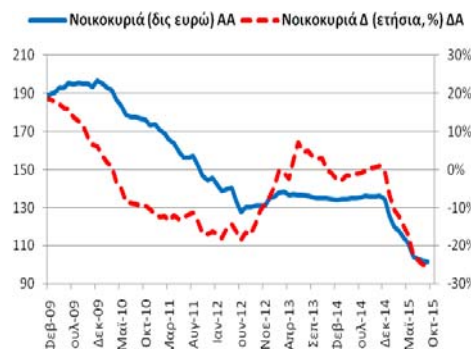
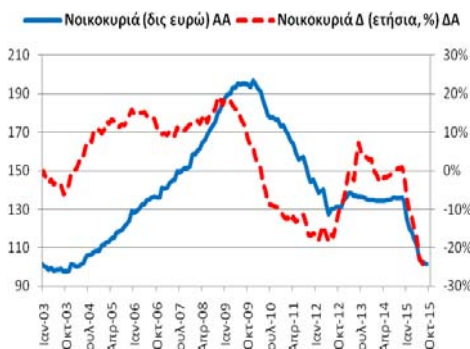
Καταθέσεις και Ρέπος Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **19,85 δις ευρώ** (9/2015: 19,99 δις ευρώ και 10/2014: 28,90 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-31,29%** (9/2015: -30,92% και 10/2014: 12,96%).

Καταθέσεις και Ρέπος Νοικοκυριών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών και ΙΜΚΙ** ανήλθαν στα **101,23 δις ευρώ** (9/2015: 101,68 δις ευρώ και 10/2014: 135,60 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-25,35%** (9/2015: -25,13% και 10/2014: 0,59%).

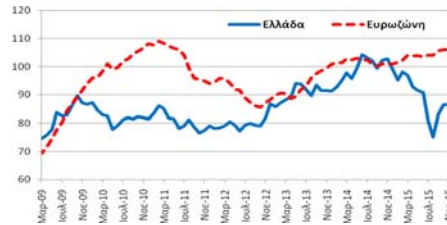
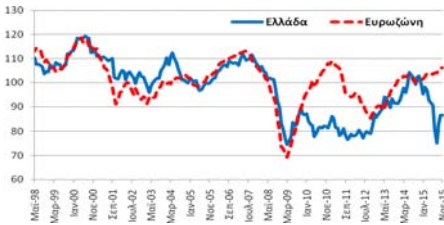
Πίνακας Α5: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 5/1998-11/2015

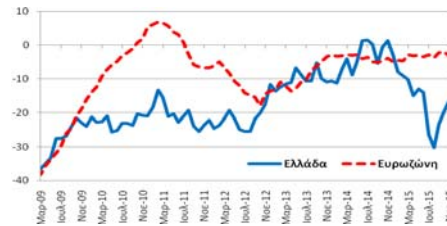
Υποπερίοδος: 3/2009-11/2015

Δημοσίευση: 27/11/2015

Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

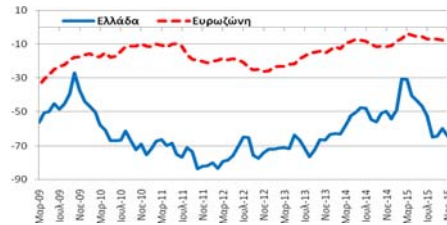
Βιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)

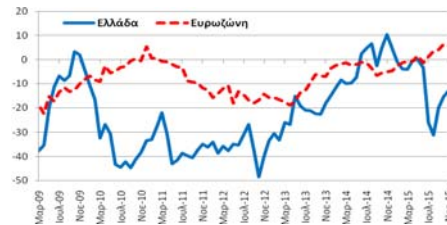
Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)

Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

■ Για το μήνα **Νοέμβριο** (2015) ο δείκτης **οικονομικό κλίματος** (86,5 μονάδες) **παρέμεινε σταθερός** σε σχέση με τον **Οκτώβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -16,3 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Νοέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-16,6 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 3,0 μονάδες σε σχέση με τον **Οκτώβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -17,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Νοέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-15,4 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -1,1 μονάδες σε σχέση με τον **Οκτώβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -37,0 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Νοέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-64,1 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -4,5 μονάδες σε σχέση με τον **Οκτώβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -14,2 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Νοέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-12,8 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 2,5 μονάδες σε σχέση με τον **Οκτώβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -23,1 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Νοέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-47,0 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 2,4 μονάδες σε σχέση με τον **Οκτώβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -12,8 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Δρ. Πλάτων Μονοκρούσος
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Δρ. Τάσος Ανασταάτος
Αναπληρωτής Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
Άννα Δημητριάδου: Οικονομική Αναλύτρια
Όλγα Κοσμά: Οικονομική Αναλύτρια
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομική Αναλύτρια G10
Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
Γαλάτεια Φωκά: Ερευνητρια Οικονομολόγος

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str, 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

